DE OORLOG IN HET DUISTER

ROMAN VAN LUDWIG WOLFF

(Vervolg)

Ze is heel goed." — Zij zwegen en keken elkaar door den blauwen nevel der rookwolkjes onafgewend aan.

Na een oogenblik zei zij: „Het regent nog steeds!"

Hij gaf geen antwoord. Hij dacht er niet meer aan om weg te gaan. Een mat gevoel van welbehagen doorvloeide zijn geheele lichaam. Elke herinnering was uitgewischt. Tijd en ruimte bestonden niet meer. Hij zou gaarne altijd maar zoo hebben blijven zitten en haar aanstaren.

Plotseling stond zij op en zeide:

„Wil me een oogenblik verontschuldigen."

Zij ging naar een nevenvertrek. Hij rookte een tweede sigaret. Die leek hem lichter dan de eerste. Wat went men spoedig aan opium, dacht hij.

In de deuropening verscheen zij weer. Zij droeg een donkerroode peignoir van de allerdunste zijde.

Kalm zeide zij:

„Het is zoo warm hier. Ik heb 't mij een beetje gemakkelijk gemaakt. U neemt 't mij zeker niet kwalijk?"

Heinersdorff wilde iets antwoorden maar zijn keel was als verdroogd. Zijn hart begon luid te slaan.

De deur die naar de slaapkamer leidde, was open gebleven. De kapitein kreeg vaag 't gevoel alsof hij nu een ruit moest stukslaan om frissche, koude lucht in de kamer binnen te laten.

Hij ging in een fauteuil zitten die in een hoek stond en kruiste de beenen.

Het was heel stil. Men hoorde het zachte druppelen van den regen.

Zij vroeg:

„U is zoo zwijgzaam. Hindert u iets?"

Zij stond op en kwam achter zijn stoel staan. Haar vingers streken zacht en langzaam over zijn haar. Een warme trilling ging door zijn leden.

Hij sloeg zijn arm om haar middel en trok haar tot zich.

Zij nam zijn hoofd tusschen haar handen, keek hem aan en langzaam naderde haar mond den zijne. Eindelijk vereenigden hun lippen zich in een langen kus. Plotseling stiet zij hem terug en riep: „Ga nu heen, ga heen!"

Zij wilde zich los maken. Hij hield haar in ijzeren greep omklemd. Smeekend herhaalde zij:

„Toe, ga nu heen. . . ."

Maar hij drukte zijn lippen op haar gelaat en bedekte het met kussen.

III.

Het regende nog steeds toen Heinersdorff wegging. De koude wind die hem in het warme gelaat woei, deed hem langzamerhand uit zijn verdooving ontwaken.

Wat was er eigenlijk met hem gebeurd?

Hij nam zijn hoed van 't hoofd en begon terug te denken, maar hij stootte op een onwrikbaren nevelmuur. Het leek hem toe alsof de gebeurtenissen van den nacht heel ver reeds lagen, in een ander leven.

Hoe laat kon 't eigenlijk zijn? 't Schemerde reeds. Hij keek op zijn horloge. Het was vijf uur. Hij begon sneller te gaan als iemand die vlucht en een gevaar ontloopen wil.

Hoe meer hij de frissche ochtendkoelte inademde, des te meer verbrokkelde en verzonk de nevelmuur die zijn geheugen omringd had. Hij kwam langzaam weer tot zichzelf. Wat was dat voor een dwaze roes geweest? Hij had zich laten vangen als een jonge vaandrig. Maar wat was 't doel van alles geweest? Hij greep onwillekeurig naar zijn portefeuille. Die was nog op haar plaats. Een oplossing van het raadsel vond hij niet.

Dan kwam, zeer langzaam, het berouw en kroop in zijn hart en vergiftigde zijn bloed. Hij zag Hedwig Buschgart voor zich, voelde den rustigen blik van haar reine oogen op zich rusten, en hij kon dien blik niet verdragen.

Hij verbaasde zich toen hij plotseling op het Stefansplein stond. Als in een droom ging hij het Café de l'Europe binnen om een kop koffie te drinken. Het was er ondanks het vroege uur zeer vol met menschen. Het was hier het laatste station van alle beroepsspelers en -wedders, van alle gestranden, die hier met vale gezichten de balans van den nacht opmaakten.

In een hoek zat de eerste-luitenant Vidakovitch, als gewoonlijk aangeschoten en in gezelschap van vier of vijf dametjes.

Wat een schande, dacht Heinersdorff, en dronk snel zijn koffie. Hij nam een auto en reed naar huis. Toen hij zijn woning bereikte was het reeds klaar dag. De regen had opgehouden. Heinersdorff betrad zijn werkkamer en opende een raam. Het water dampte in den ochtendnevel.

Door de Prinsenallee reden twee officieren in korten galop. Hij benijdde hen.

Daarna ging hij in zijn badkamer en liet het bad volloopen.

Toen hij uit den doffen slaap zonder droomen wakker werd, was de middag voorbij. Zijn hoofd was nu weer helder; hij at met smaak en ging daarna aan zijn schrijftafel zitten. Hij had lust in zijn werk. Hoe interessant waren die dienstregelingen, die gemaakt waren voor een eventueelen oorlogstijd. Hij zag de eindelooze reeksen spoorwagens rollen, volgepropt met Oostenrijksche soldaten, die uittrokken om hun vaderland te verdedigen.

De nood van het vaderland had hen één gemaakt en tot een volk van broeders gevormd. Dat waren niet meer Polen, Stijriërs, Tzechen, Karintiërs Tirolers, nu waren ze allen — Oostenrijkers. Ieder wist waarom het ging. Ieder zou vechten voor zijn stukje eigen land, voor zijn eigen huis, voor den vrede van zijn geboortegrond. En wie nog weifelmoedig was en traag van hart, werd door de anderen meegesleept.

Heinersdorff lachte melancholiek. Ik zal dat nooit beleven, dacht hij. Oostenrijks verheffing is 'n droom waarvan de vervulling is weggelegd voor latere geslachten.

Een knecht kwam binnen en diende den majoor Töschtük-Bey aan.

„Verzoek den majoor binnen te komen."

Töschtük-Bey was geheel in 't zwart, een geleerde met een gouden bril op. Hij kwam zoo zacht binnen als de avondschemering. Bijna schuw vroeg hij:

„Stoor ik?"

Heinersdorff sprong op en reikte hem de hand. „In het geheel niet, waarde Bey. Ik ben zoo juist met mijn werk gereed gekomen. Het doet mij genoegen dat u gekomen bent. Werkelijk veel genoegen."

Hij beval den knecht thee te brengen en een Turksche pijp en sloot zijn papieren in zijn lessenaar. Toen ging hij naast zijn vriend zitten.

Zij dronken thee en rookten. De avondschaduwen vielen de kamer binnen.

„Zal ik 't licht aansteken, Bey?"

„'t Is zoo aangenaam om te schemeren", was het antwoord. Daarna zweeg de majoor weer en staarde voor zich uit.

DE VLUCHT UIT BELGIË IN BEELD GEBRACHT DOOR LEO GESTEL.

Wie de tentoonstelling van Gestel's teekeningen bij d'Audretsch in Den Haag gaat zien, moet niet verwachten boudoirkunst onder de oogen te krijgen. De Vlucht uit België — dat wil zeggen: angst, armoede, ellende. En uit alle teekeningen spreekt de paniek. Sombere, havelooze stoeten trekken daar in de tentoonstellingszaal langs de wanden: menschen, dieren, wagens met huisraad, zich in gemeenschappelijke misère opeendringend. Aller oogen, hol van schrik, van moeheid, van ontbering, zijn in starre spanning op den horizon gericht, waar de grens is, de veiligheid. — Gestel heeft slechts 'n enkelen keer, als de vluchtelingen in een Nederlandsch kamp bijeen zijn en dus de doodsangst te luwen begint, de wreedheid van zijn weergave met wat humor verzacht; overigens dragen deze teekeningen het merk van den afgrijselijken tijd waarin ze ontstaan zijn. Wie gewoon is zich wijs te maken dat de ellende niet bestaat wanneer je er niet naar kijkt, moet deze tentoonstelling maar voorbijgaan. *(foto's Couvée)*

